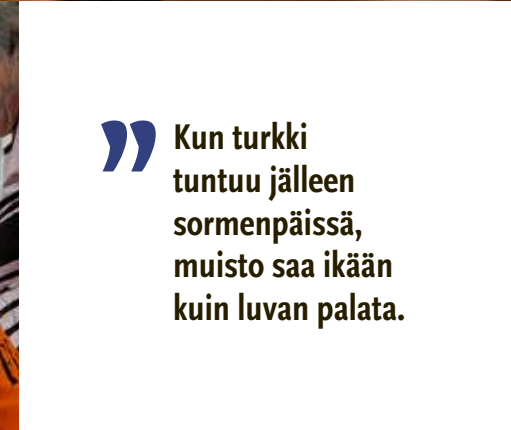

” Kun turkki tuntuu jälleen sormenpäissä, muisto saa ikään kuin luvan palata.

1. Koiravierailu kerää Puistokartanon asukkaita yhteiseen oleskelutilaan.
2. Tassu nousee pyynnöstä. Ainakin pienen herkun avustuksella.
3. Leevi Puistokartanon pihalla ennen vierailun alkua.
4. Asukkaita tulee omaan tahtiin tervehtimään Leevää.
5. Kun turkki tuntuu sormenpäissä, muisto saa ikään kuin luvan palata.
6. Monelle koira on kulkenut mukana läpi elämän.
7. Vierailun loppupuolella viereisestä ruokalasta leviävät tuoksut herättävät Leevin huomion.

Kun koira tuo muiston mukanaan

Mitä tapahtuu, kun sosiaalinen ja hyväntuulinen Leevi, hieman kömpelö 38-kiloinen kultainennoutaja marssii keskelle palvelukodin arkea?

Leevi vyöryy määrätietoisesti tuulikaapin läpi. Neliveto uhmaa otettani hihnasta. Eteisaulassa hän pysähtyy valppaana ja tila tuntuu äkisti pienemmältä. Pitkäkarvainen häntä vispaa tasaisesti rytmiä puolelta toiselle. Hänen katseensa kiinnittyy viereiseen oleskelutilaan.

Leevillä on erityinen syy riemuun: sohvaryhmällä istuvat palvelutalo Puistokartanon asukkaat ovat odottaneet hänen saapumistaan. Suupielet kääntyvät hymyyn, kun katseet osuvat koiraan. Juuri sitä Leevi rakastaa. Huomiota. Ihmisiä. Rapsutuksia.

Päädymme hieman eritahtisesti oleskelualueelle. Leevi yrittää hallita kehoaan, joka keikkuu puolelta toiselle hännän heilutuksen

voimasta. Hän pyrkii kiertämään tuoilta toiselle ja tervehtimään jokaista.

Ensimmäinen käsi ojentuu varovasti. Sitten toinen.

– Onpa hän komea, sanoo eräs asukas ja antaa kätensä viipyä turkissa. Huoneen äänitaso muuttuu lähes huomaamatta. Keskustelu vilkastuu. Katseet kohdistuvat Leeviin – ja pian myös menneeseen.

Muisto odottaa kosketusta

Miltei puolet nostaa käden ilmaan, kun kysyn, kuinka monella on ollut koira. Yhtäkkiä puhe kuljettaa meidät 1960-luvun pihapiireihin, koulumatkoille ja metsästysretkille.

– Isä oli metsästäjä. Meillä oli kaiken rotuisia koiria, kertoo eräs nainen.

Vieressä mies näyttää puhelimestaan kuvaa naisesta, joka pitelee koiraa sylissään.

– Minä metsästin vaimoni aikaan, hän sanoo ja naurahtaa.

Rodut alkavat nousta esiin yksi toisensa jälkeen: saksanpaimenkoiria, tiibetspanieileita, sekarotuisia, jackrusselleita...

Yksi asukas kertoo olleensa kahden tai kolmen vanha, kun eno toi kotiin pystykorvan.

– Sen jälkeen meillä oli pystykorvia kahdeksankymmentä vuotta.

Toinen asukas palaa isän metsästysretkiin.

– Useimmiten ei tullut jäniksiä. Minusta tuntuu, että isä tykkäsi vain käyskennellä metsässä koiran kanssa.

Muistot eivät tule pitkinä kertomuksina. Ne tulevat lauseina. Katkelmina. Nauraduksina. Hämmästyttävän tarkasti.

” Elämää nähneillä ihmisillä on sama taito kuin Leevillä. He osaavat pysähtyä hetkeen.

Monella koira kulki mukana läpi elämänvaiheiden. Kun turkki tuntuu jälleen sormenpäissä, muisto saa ikään kuin luvan palata.

Kehonkin tasolla tapahtuu jotakin

Eläimen silittäminen ei ole pelkästään tunneasia. Tutkimusten mukaan rauhallinen eläinkontakti voi lisätä oksitosiinin* tuotantoa. Eläinkontaktin on havaittu voivan myös laskea verenpainetta ja vähentää stressiä. Vaikutus ei näy vain mielessä vaan myös kehossa.

Sen näkee pienissä asioissa: hengitys tasaantuu, hartiat laskeutuvat ja kasvoille nousee levollinen hymy.

Pieni muutos arkeen

Palvelukodin arki on rytmitettyä. Päivissä on omat aikansa – ruokailun, lepoa ja ohjelmaa. Eläinvierailu katkaisee tutut rutiinit lempeästi.

* Oksitosiinia kutsutaan kiintymyksen ja sosiaalisuuden hormoniksi.

Yhteisöohjaaja **Tarja Kuismann** kertoo, että asukkaat ovat pitäneet eläinvierailuista.

– Täällä on käynyt koirien lisäksi alpakoita ja kukkokin. Kukko tuli syliin ja sitä pystyi silittämään. Lisäksi tänne on tulossa lampaita. Olemme myös vierailleet läheisellä hevos-tallilla.

– Usein tunnelma muuttuu heti, kun koira tulee huoneeseen. Asukkaat hymyilevät ja alkavat muistella, Tarja kertoo.

Keskustelu lisääntyy, ja myös hiljaisemmat asukkaat tulevat mukaan tilanteeseen. Moni haluaa kertoa omasta koirastaan, vaikka puhe muuten olisi niukkaa.

Eläimet saavat ihmiset juttelemaan. Koiravierailut koetaan odotettuina ja mieluksina hetkinä.

Vierailu vaikuttaa myös vierailijaan

Vierailu ei vaikuta vain asukkaisiin. Huomaan vaikutuksen myös itsessäni. Ennen tänne saapumista mielessä

pyörivät työpäivän asiat, seuraavat tehtävät ja aikataulut. Suorittava mieli harvoin viipyy siellä, missä keho on.

Täällä huomaan, etten ajattele seuraavaa tehtävää tai aikataulua. Kun keskustelu siirtyy vuosikymmenten taakse, kiire tuntuu sopimattomalta. Kuuntelen tarinoita vuosikymmenten takaa, pienistä hetkistä, jotka omassa arjessani jäivät liian usein huomaamatta.

Elämää nähneillä ihmisillä on sama taito kuin Leevillä. He osaavat pysähtyä. Ja siinä pysähtymisessä on jotakin, joka hiljentää myös minut.

Uusi muisto syntyy

Huomaan, että Leevi ei valikoit. Hän ei jää pidemmäksi aikaa vain puhelempien luo, vaan pysähtyy myös sen henkilön eteen, jolta sanat eivät tule yhtä helposti. Katse ja käsi riittävät.

Koira ei kysy ikää, sairautta tai taustaa. Se kohtaa ihmisen sellaisenaan

kuin tämä on ja antaa mahdollisuuden olla ilman roolia.

Koira elää tässä hetkessä. Ehkä siksi se osaa pysäyttää meidätkin.

Vierailun loppupuolella Leevi on rauhoittunut ja pötköttelee tyytyväisenä ja levollisena. Silittäviä käsiä tulee ja menee.

– Olipa kiva, kun tulitte, tulettehan uudestaan, sanoo eräs asukas. Kun lähdemme, tunnelma ei ole riehakas vaan lämpimän rauhallinen ja hieman haikeakin. Vierailu oli lyhyt, mutta sen vaikutus jäi elämään.

Kotimatalla auto on tavallista rauhallisempi. Leevi asettuu maakuulle. Huomaan palaavani mielesäni vielä niihin hetkiin, jolloin palvelutalon asukkaiden katseet kirkastuivat käsiin silittäessä Leevin turkkia. Hetkiin, joissa olin enemmän oppimassa kuin antamassa. Vanhoja muistoja heräsi, ja ehkä samalla syntyi uusia. Tuo tavallisen päivän tuokio jätti tassunjalkia sydämiin.

Teksti ja kuvat: Atte Kalke

LEEVI & ATTE

- **Koira:** 5-vuotias kultainennoutaja Leevi
- **Isäntä:** 37-vuotias graafisen alan yrittäjä Atte Kalke.
- Yhteisiin päiviin kuuluu erilaisten pienten ja suurten elämysten kokeileminen.
- Leevin ja Aten arkea voi seurata sosiaalisessa mediassa nimellä @thegoldenleevi.
- Yhteisten seikkailujen pohjalta on julkaistu inspiraatiokirja *100 elämystä koiran kanssa* (The Golden Media Oy, 2025)

KUVA: IDA JAUROS